

«TASULEEGID» TAAS «ESTONIA» LAVAL

«Estonia» lavale on juba kolmandas lavastuses jõudnud Eugen Kapi ooper «Tasuleegid». Paul Rummo andis heliloojale libreto üle 1943. a., mil möödus 600 aastat Jüriöö ülestõusust. Teise maailmasõja aastail oli Jüriöö ülestõusu tähistamine eriti õigeaegne — käis ju parajasti otsustav võitlus nende järglastega, kes kunagi aastasadade eest tule ja möögaga Maarjamaale olid tunginud.

Paul Rummo poeetiline ja võitlusvaimuline libreto on heliloojat erutanud looma partituuri, milles on palju viisikauneid aariaid. Need aariad, kõrvuti paladega E. Aava ooperist «Vikerlased», on kujunenud meie ooperi-

muusika kullafondiks. Mitte ainult T. Kuusik, kes esines samas osas ooperi esiettekandel 1945, pole laulnud Vambo aariat: seda on esitanud paljud meie baritonid; Martin Taras oli esitanud Neeme aariat enam kui 500 korda ja tänaseni on see aaria püsunud ka teiste tenorite repertuaaris; pidevalt on kõlanud nii kontserdilaval kui ka eetris Saima aaria: seda on laulnud Elsa Maasik, on laulnud ka meie kõige nooremad sopranid.

Ooperi muusika võimas kulminatsioon on tasujate mars. Sellesse on nagu kätketud seda ürgset jõudu, mis purskus valla sangarlikus püüdes põrmu paisata ike, mis aheldas

hinges vabaks jäänud rahvast.

Pärast E. Uuli (1945) ja P. Mäe (1956) lavastusi jõudis «Tasuleegid» rambivalgusesse nüüd Udo Väljaotsa lavastuses. Dirigeerib Neeme Järvi, kunstnik on Lembit Roosa. Etenduses on rakendatud terve rida «Estonia» tugevamaid ooperijõude.

«Tasuleekide» lavaletoomine oli igati õigustatud samm. On ju kasvanud meie teatri- ja muusikasõpradele peale jälle uus, noor põlvkond, kes avastades enda jaoks kas või selliseid teoseid nagu «Tasuja» või «Villu võitlused», tahavad kindlasti näha-kuulda ka ooperit «Tasuleegid».

M. TERAS

Stseen ooperist «Tasuleegid». Paremalt: Mehis — Mati Palm; Sirje — Maarja Haamer; Neeme — Hendrik Krumm.

G. Vaidla foto